Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 92 (7653) | Аўторак, 23 мая 1944 г. | Цана 20 к.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Ад Совецкага Інформбюро. Аператыўная зводка за 22 мая. (1 стар.).

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ. (1 стар.).

Н. Ашанін.—Наш вопыт арганізацыі прапаганды. (2 стар.).

В. Чумакоў.—За хуткі пуск завода. (2 стар.).

П. Блахін.—Дружныя ўсходы. (2 стар.).

В. Леонцьеў.—Шырока разгарнуць фізкультурную работу. (3 стар.).

М. Танк. — Клінок казака. (3 стар.).

Л. Сасімовіч.—Адважны сувязіст. (3 стар.).

А. Гаскіна.—Дзень у аднаўленай школе. (3 стар.).

Сцяпан М., Якуб К. — Сын народа. (3 стар.).

Ваенныя дзеянні ў Італіі. (4 стар.).

Прыбыццё каравана англійскіх суднаў у СССР. (4 стар.).

Заява прафесара Оскара Ланге. (4 стар.).

Дзеянні авіяцыі саюзнікаў. (4 стар.).

Ваенна - паветраныя сілы амерыканскай арміі. (4 стар.).

Хутчэй аднаўляць жывёлагадоўчыя фермы ў калгасах!

Калгасны лад стварыў выключна спрыяючыя ўмовы для бурнага росту грамадскай жывёлагадоўлі—гэтай важнейшай галіны сельскай гаспадаркі. Да Айчыннай вайны з кожным годам павялічваўся лік калгасных таварных фермаў, расла іх прадукцыўнасць. У 1941 годзе ў калгасах усходніх абласцей рэспублікі налічвалася 620 конегадоўчых фермаў, 9.640 фермаў буйнай рагатай жывёлы, 8.850 свінагадоўчых, 9.600 авечкагадоўчых, 7.790 птушкагадоўчых, а ўсяго —306.500 фермаў.

Грамадская жывёлагадоўля стала сур'ёзнай крыніцай павелічэння калгасных прыбыткаў. Многія калгасы атрымлівалі ад таварных фермаў сотні тысяч рублёў. Жывёлагадоўля садзейнічала таксама павышэнню ўраджайнасці калгасных палёў.

Нямецка-фашысцкія акупанты панеслі калгаснай жывёлагадоўлі велізарныя страты. Яны разбурылі, спалілі канюшні, кароўнікі, аўчарні, разрабавалі жывёлагадоўчыя фермы.

З першых дзён вызвалення ў калгасах пачалося аднаўленне грамадскай жывёлагадоўлі. Калгаснае сялянства вызваленых раёнаў Беларусі, згуртаванае вакол совецкага ўрада і большэвіцкай партыі, аддае зараз усе сілы, каб разам з адраджэннем усіх галін калгаснай вытворчасці вярнуць даваенную славу перадавікоў жывёлагадоўлі. Калгасы «КІМ», «Пролетарый», Хойніцкага раёна, імені Варашылава, Церахоўскага раёна, «Ленінскі шлях», Рэчыцкага раёна, першымі арганізавалі жывёлагадоўчыя фермы. 45 малочна-таварных фермаў створаны ў калгасах Магілеўскай вобласці.

Аднак, аднаўленне калгасных фермаў у многіх раёнах ідзе зусім нездавальняючы. Некаторыя партыйныя і совецкія арганізацыі недаацэньваюць усю гаспадарча-палітычную важнасць аднаўлення грамадскай жывёлагадоўлі ў вызваленых ад ворага раёнах. Чым іншым, напрыклад, можна тлумачыць той факт, што калгасы Гомельскай вобласці выканалі план кантрактацыі цялят толькі на 20 процантаў?

Трэба па-большэвіцку ўзяцца за аднаўленне калгаснай жывёлагадоўлі. У бліжэйшы час у нашы калгасы вяртаецца жывёла, якая была эвакуіравана ва ўсходнія вобласці СССР. Апрача таго, з усходніх абласцей рухаюцца вялікія табуны жывёлы, перадаваемай калгасам вызваленых раёнаў Беларусі ў парадку брацкай дапамогі.

Калгасы павінны ўзорна падрыхтавацца да сустрэчы жывёлы—адрамантаваць і пабудаваць памяшканні для летняга ўтрымання і зімоўкі. Трэба помніць, што жывёла, якая прыбывае з усходніх абласцей, за час далёкага шляху траціць у вазе. Гэтую жывёлу трэба будзе адкарміць да пачатку зімы. Для яе неабходна адвесці лепшыя пасьбішчы.

Ні на адну мінуту нельга забываць зараз аб падрыхтоўцы да сенаўборкі. У мэтах паляпшэння ўгоддзяў трэба забараніць пасьбу жывёлы на лугах не пазней 1 чэрвеня, своечасова падрыхтаваць касілкі, косы, конныя і ручныя граблі з такім разлікам, каб да пачатку цвіцення травастою прыступіць да касьбы і закончыць яе ў карацейшы тэрмін.

Пры рашэнні гэтых важнейшых задач на першы план неабходна паставіць пытанне падбору і падрыхтоўкі жывёлагадоўчых кадраў. Тут неабходны людзі, якія любяць сваю справу, ведаюць яе і бязмежна адданы калгаснаму ладу.

Соўнарком Беларускай ССР устанавіў пераходныя Чырвоныя Сцягі перадавым калгасам, якія выйдуць пераможцамі ў соцыялістычным спаборніцтве. Кожны старшыня калгаса, кожны жывёлавод павінны прыкласці ўсе намаганні, аддаць усе сілы, каб заваяваць першынство.

Зараз праходзяць абласныя нарады па пытаннях развіцця грамадскай жывёлагадоўлі. Яны павінны намеціць шляхі да паспяховага выканання дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі.

Хуткае аднаўленне жывёлагадоўлі ў калгасах вызваленых раёнаў — патрыятычны абавязак калгаснікаў, важнейшая задача зямельных органаў, партыйных і совецкіх арганізацый.

На сродкі калгасніцы Ольгі Рамашко

Жонка франтавіка, калгасніца арцелі імені Кірава, Старабельскага раёна, Варашылаўградскай вобласці, Ольга Данілаўна Рамашко ўнесла на ўзбраенне Чырвонай Арміі 30 000 рублёў. У сваёй тэлеграме на імя таварыша Сталіна яна прасіла скарыстаць гэтыя грошы на ўзбраенне ўзвода, якім камандуе яе муж Іван Грыгоравіч Рамашко. Яе жаданне было выканана. Ольга Данілаўна пабывала ў падраздзяленні свайго мужа і ўручыла байцам узбраенне, зробленае на яе працоўныя зберажэнні.

Байцы падраздзялення абяцалі, што гэта зброя ўсёй сваёй магутнасцю будзе абрушана на ворага.

(ТАСС).

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 22 МАЯ

На працягу 22 мая на франтах істотных змен не адбылося. За 21 мая ў паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 17 самалётаў праціўніка.

* * *

На паўночны захад ад горада Цiраспаль нашы часці адбілі некалькі атак праціўніка. У ходзе бою знішчана да 300 гітлераўцаў і 3 нямецкіх бронетранспарцёры. Узяты палонныя. У раёне аднаго сяла танк старшыны Маслова знаходзіўся ў засадзе на пярэднім краі нашай абароны. Раніцой немцы прадпрынялі атаку. Нашы танкісты адкрылі агонь і падпалілі два нямецкіх танкі. Астатнія танкі праціўніка хутка павярнулі назад. Іх адыход прыкрывала самаходная пушка. Танк Маслова выйшаў з засады і выстраліў у бакавую частку варожай пушкі. Кінуўшы самаходную пушку, немцы ўцяклі. Нашы танкісты прычапілі самаходную пушку да танка і на буксіры даставілі яе ў сваю часць.

* * *

На паўднёвы ўсход ад горада Станіслаў немцы прабавалі весці разведку боем. Сустрэтыя моцным артылерыйскім і ружэйна-кулямётным агнём, гітлераўцы адкаціліся назад, не дасягнуўшы пярэдняга краю нашай абароны.

Совецкія лётчыкі ў паветраных баях збілі два нямецкія самалёты. Апрача таго, агнём зянітнай артылерыі знішчана 4 самалёты праціўніка.

* * *

На паўночны захад ад горада Луцк дзесяць разведчыкаў начале з лейтэнантам Падобіным прабраліся ў размяшчэнне праціўніка. Уначы нашы байцы праніклі ў вялікі населены пункт, захапілі ў палон нямецкага фельдфебеля і даставілі яго ў штаб сваёй часці.

* * *

Партызанскі атрад імені таварыша Сталіна, які дзейнічае ў Мінскай вобласці, за месяц пусціў пад адкос 12 нямецкіх воінскіх эшалонаў. На шасейных і групавых дарогах партызаны спалілі 19 мастоў і ўзарвалі 11 аўтамашын. Выразана 82 кілометры тэлеграфна-тэлефоннай лініі сувязі праціўніка. У баях з нямецкімі акупантамі і агнём з засад забіта і паранена больш 200 гітлераўцаў. Партызанскія атрады «Іскра» і «Сцяг» аб'еднанымі сіламі напалі на нямецкі воінскі эшалон, які накіроўваўся да лініі фронта. Спалена 26 вагонаў і платформаў з рознымі ваеннымі грузамі.

* * *

Палонны камандзір роты 3 румынскай пяхотнай дывізіі капітан Іон Матрэкія расказаў: «Уступленне совецкіх войск на тэрыторыю Румыніі канчаткова пераканала многіх румын у тым, што Германія прайграла вайну. Афіцэры нашага батальёна лічаць далейшае супраціўленне не толькі бескарысным, але і гібельным для Румыніі. Нашы войскі дрэнна ўзброены. У Румыніі ёсць усяго толькі адзін гарматны завод. Але ім ужо даўно валодаюць немцы і забіраюць сабе ўсю прадукцыю. 3-я дывізія зусім не мае буйнакалібернай супроцьтанкавай артылерыі. Вельмі мала аўтаматычнай зброі. Не хапае і патронаў. Фактычным гаспадаром Румыніі з'яўляецца Кілінгер—нямецкі намеснік у Бухарэсце. Некаторыя афіцэры кажуць пра Антанеску, што ён з'яўляецца дзяжурным афіцэрам пры гэтым гітлераўскім намесніку. Антанеску ахвяруе румынскімі салдатамі, каб толькі даць немцам магчымасць вывезці з краіны як можна больш нафты, сыравіны і харчавання. Аднак цяпер з кожным днём павялічваецца лік румынскіх салдат і афіцэраў, якія не жадаюць змагацца на баку немцаў».

* * *

Гітлераўцы распаўсюджваюць наступнае паведамленне: «германскія і румынскія войскі, якія былі эвакуіраваны з Крыма, размешчаны на кватэры ў гарадах чорнаморскага ўзбярэжжа Румыніі. Яны будуць пераведзены на паўднёвы ўчастак усходняга фронта».

З дапамогаю такога нязграбнага трука немцы жадаюць захаваць сапраўдныя памеры свайго паражэння ў Крыму. Яны баяцца адкрыта сказаць аб разгроме нямецка-румынскіх войск на Крымскім паўвостраве. Ва ўсялякім выпадку гітлераўцы, забітыя ў Крыму, ужо не адчуваюць патрэбы ў кватэрах. Звыш 60 тысяч нямецка-румынскіх салдат і афіцэраў, якія ўзяты ў палон нашымі войскамі, атрымалі жыллё ў лагерах для ваеннапалонных. Нікчэмная-ж частка немцаў, якой удалося ўцячы з Крымскага паўвострава, без цяжкасцей размесціцца ў любой румынскай вёсцы. Значна больш клопатаў будзе ў нямецкіх генералаў паўднёвага ўчастка совецка - германскага фронта, якія атрымаюць гэтых ваяк. Недабітыя немцы разнясуць вестку аб страшэнным разгроме фашысцкіх войск у Крыму і аб бясслаўнай гібелі дзесяткаў тысяч нямецкіх і румынскіх салдат.

Па Совецкаму Саюзу

6.500 ПЛАСЦІНАК

15 мая Ленінградская эксперыментальная фабрыка грамафонных пласцінак закончыла выкананне заказаў на выраб 6.500 пласцінак з запісам Дзяржаўнага гімна Совецкага Саюза.

БРАЦКАЯ ДАПАМОГА

У Кіеў прыбыў эшалон з падарункамі ад чыгуначнікаў Пермскай дарогі. У складзе эшалона 53 вагоны з рознымі матэрыяламі, інструментам, абсталяваннем для аднаўлення Паўднёва-Заходняй магістралі.

5.177 ТЫСЯЧ ТОН МЕТАЛАЛОМУ

За час Айчыннай вайны камсамольцы і моладзь Совецкага Саюза сабралі 5.177 тыс. тон металалому. З яго можна выра біць: 72 тысячы сярэдніх танкаў, 100 тысяч гармат сярэдняга калібру, 30 мільёнаў 76-міліметровых снарадаў, 30 мільёнаў вялікіх мін.

НА ЗДЫМКУ: Камандзір роты аўтаматчыкаў старшы лейтэнант беларус Апанас Ігнатавіч Мядзведзеў, узнагароджаны за баявыя поспехі ордэнамі Чырвонага Сцяга і Чырвонай Звязды.

ПЕРШЫЯ ЛЕТНІЯ ФРУКТЫ

На калгасных рынках Тбілісі з'явіліся чарэшня, алыча, ткемалі і іншыя свежыя фрукты і ягады. Сельгасарцель імені Чарквіані, паселішча Дзігомі, прывезла на продаж 400 кілограмаў чарэшні.

ШЭСЦЬ НОВЫХ ШАХТ

У таежным раёне Паўночнага Урала—у Грэмячэнскім—поўнасцю завершана будаўніцтва 6 шахт трэста «Андрэяўвугаль». Будаўніцтва пачалося два годы назад. За гэты час вынута 180 тысяч кубаметраў зямлі, зроблена 6.500 пагонных метраў горных капітальных выемак, пракладзена 75 кілометраў трасы электраперадач.

КАЛГАСЫ АЗЕРБАЙДЖАНА

Калгасы Азербайджана прыступілі да ўборкі зернавых. У Сальянскім раёне сельгасарцелі імені Гусі Гаджыева, імені Дзмітрава пачалі жніво ячменю.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Наш вопыт арганізацыі прапаганды

Вытворчы рост кадраў непарыўна звязаны з іх ідэйным ростам. Таму палітычная работа з кадрамі, арганізацыя прапаганды ідэй партыі Леніна—Сталіна з'яўляюцца асноўнай практычнай дзейнасці нашага палітаргана і партыйнай арганізацыі.

Пры палітаддзеле існуе 11 сталых дакладчыкаў камандзіраў вытворчасці, партыйных работнікаў. Усе яны працуюць па месячнаму плану. Не менш як за два тыдні да выступлення дакладчык ведае сваю тэму, а часта і месяц, дзе ён будзе выступаць з дакладам.

Апрача інструкцыйных нарад мы не менш двух разоў у месяц збіраем групу для разбору падрыхтаваных лекцый. Дакладчык перад выступленнем абавязкова прадстаўляе свой канспект.

Усебакова разабраўшы лекцыю, яе ідэйна-палітычную каштоўнасць і накіраванасць, пабудову, падбор матэрыяла, стыль,—група дапамагае лектару ўнесці неабходныя змены, падрыхтаваць змястоўную цікавую лекцыю. Пасля абмеркавання і ўнясення неабходных змен, я зацвярджаю канспект і таварыш можа выступаць з дакладам.

Аб тым, як праходзяць гэтыя гутаркі дакладчыкаў, паказваюць такія прыклады. На абмеркаванні даклада «Аб значэнні вывучэння кнігі таварыша Сталіна аб Вялікай Айчыннай вайне» і «Партыя бальшэвікоў—арганізатар барацьбы з нямецкімі захопнікамі» выступілі ўсе дакладчыкі, якія прысутнічалі на нарадзе. Яны далі каштоўныя ўказанні па далейшай фармуліроўцы, размяшчэнню матэрыяла, прывялі цікавыя факты з вытворчай і баявой дзейнасці нашага аддзялення, якія добра адлюстроўвалі асобныя палажэнні канспекта. Ясна, што пасля такога абмеркавання дакладчык мог лепш, больш змястоўна пабудаваць даклад, напоўніць яго каштоўным фактычным матэрыялам.

Увага да падрыхтоўкі лекцый і дакладаў не толькі палепшае іх якасць, але і садзейнічае ідэйна-палітычнаму росту і кваліфікацыі нашага партыйнага актыва. Вось адзін з прыкладаў. Маладому тэхніку-вагонніку камсамольцу тав. Максімаву партбюро дарэчыла вывучыць з камандзірамі-вагоннікамі кнігу таварыша Сталіна. Гутаркі ён праводзіў раз у тыдзень, сур'ёзна рыхтаваўся да іх. Мы прыцягвалі яго да ўдзелу не толькі ў нарадах агітатараў, але і на зборы груп дакладчыкаў. Разы два мы гаварылі з ім аб падрыхтаваных ім матэрыялах і аб канспектах вывучэння кнігі таварыша Сталіна. Тав. Максімаў быў ужо дастаткова падрыхтаваным да таго, каб зрабіць сур'ёзны даклад.

Я даў тав. Максімаву заданне зрабіць даклад на тэму: «Аднаўленне разбуранай нямецкімі акупантамі народнай гаспадаркі — агульнанародная задача». Хутка ён прынёс мне план даклада і тэзісы. Я разабраў з ім усе памылкі і недахопы яго матэрыяла. Пасля гэтай гутаркі ён склаў новы, больш шырокі і лепшы канспект і план, які мы абмеркавалі на групе дакладчыкаў. Падрыхтаваны такім чынам даклад, зроблены тав. Максімавым, упершыню прайшоў з вялікім поспехам.

Палітычны і вытворчы рост гэтага маладога камандзіра дазволіў нам паставіць яго на адказную работу начальніка вагоннага ўчастка аддзялення. Тав. Максімаў прыняты партарганізацыяй у кандыдаты партыі.

Актыўны ўдзел у рабоце групы дакладчыкаў прымаюць многія нашы старшыя камандзіры-комуністы. Адзін-два разы ў месяц выступаюць з палітычнымі дакладамі начальнік аддзялення тав. Кольбе, яго намеснік інжынер Гагабенка, намеснік палітдыстанцыі пуці тав. Прыходзька, памочнік па камсамолу тав. Родзін і інш.

Нашы дакладчыкі выступаюць не толькі перад работнікамі аддзялення, але і перад работнікамі другіх чыгуначных гаспадарчых адзінак, а таксама і ў прылягаючых да аддзялення вёсках, дапамагаючы тым самым раённым партарганізацыям.

Так, днямі ў адной з невялікіх вёсак на дакладзе нашага таварыша аб міжнародным становішчы прысутнічала каля 100 чалавек калгаснікаў і вясковай інтэлігенцыі.

Работа, якую мы праводзім па ідэйнаму выхаванню актыва, садзейнічае калектыву аддзялення дабіцца вытворчых поспехаў, самааддана выконваць свой абавязак, не гледзячы на цяжкасці франтавой абстаноўкі. Ужо чацверты месяц наша аддзяленне трымае першынства на дарозе.

Н. АШАНІН,
начальнік палітаддзела Н-скага вагонна-эксплаатацыйнага аддзялення Беларускай чыгункі.

Дружныя ўсходы

РЭЧЫЦА. (Наш кар.). Паўгода з дня свайго вызвалення калгаснікі сельгасарцелі імені Будзённага адзначыліся новымі поспехамі на сяўбе. Тут засеяна 93 гектары ранніх зернавых культур, 8—ільну і 50—бульбы. Зараз ідзе падрыхтоўка глебы і пасеў апошніх гектараў позніх культур — проса і грэчкі.

Соцыялістычнае спаборніцтва паміж брыгадамі, звенямі і асобнымі калгаснікамі прыняло вялікі размах.

На веснавой сяўбе асабліва вызначылася першая брыгада, якой кіруе Антон Роса. Сяўбу ранніх зернавых яна правяла за 7 рабочых дзён. Гэты поспех быў забяспечаны стаханаўскай работай аратых, сейбітаў і баранавальшчыкаў. Феня Грышчанок, якая першая ў калгасе выехала ў поле, штодзённа ўзорвала па 0,80 гектара пры норме 0,50. Араты Сяргей Грышчанок штодзённа ўзорваў па аднаму гектару. Ад аратых не адставалі баранавальшчыкі. Дзяўчаты-падросткі Аня Лісоўская і Дуня Тачылінка давалі па паўтары-дзве нормы за дзень. Высокія паказчыкі мелі і сейбіты.

Не адстала на сяўбе і другая брыгада (брыгадзір Іван Свіч), якая засеяла 44 гектары яравых. Якасць работ высокая.

Сяўба ў калгасе падыходзіць да канца. Калгаснікі і калгасніцы павышаюць тэмпы работ з тым, каб хутчэй завяршыць сяўбу і прыступіць да догляду за пасевамі.

На палях паўсямесна з'явіліся дружныя ўсходы. Пульхная, вільготная глеба і сонечнае надвор'е спрыяюць хуткаму росту яравых. Калгаснікі і калгасніцы поўны законнай гордасці за свой першы поспех на абуджаных палях.

П. БЛАХІН.

Высокая выпрацоўка трактарыстаў Нова-Беліцкай МТС

Новабеліцкая МТС першая ў вобласці выканала дзяржаўны план веснавога ворыва. Якасць узаранай зямлі прынята калгасамі з ацэнкай добра і выдатна.

Лепшы трактарыст Нікалай Клімовіч, які выконвае штодзённа па 2—3 нормы ў змену, ужо скончыў сваё гадавое заданне. У паўтара раза перавыканалі плана веснавога ворыва трактарысты Рудак і Сулейка. Добры догляд і своечасовы рамонт машын механікам тав. Майсеенка забяспечылі бесперабойную працу трактарнага парка.

Уключаючыся ва Усесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва за ўзорнае выкарыстанне трактараў і сельгасмашын, калектыў МТС абавязаўся ўзараць 400 гектараў звыш плана. (БЕЛТА)

Стаханаўская работа камсамольцаў

Стаханаўскай работай на соцыялістычных палях змагаюцца камсамольцы Брагінскага раёна за ажыццяўленне рашэнняў XII пленума ЦК ВЛКСМ.

Камсамольцы сельгасарцелі імені Дзімітрава, Глухаўскага сельсовета, асабістым прыкладам арганізавалі калгаснікаў на паспяховае правядзенне веснавой сяўбы з захаваннем правіл агратэхнікі. У выніку ў калгасе ўжо закончана сяўба зернавых і тэхнічных культур. Зараз калгаснікі праводзяць пасадку бульбы.

Аратымі і баранавальшчыкамі працуюць камсамольцы ў калгасе «Добраахвотнік», Сяпрыжскага сельсовета. Камсамолка Ніна Бандарэнка штодзённа ўзорвае па 0,70 гектара пры норме 0,50. Коні, замацаваныя за ёю, дзякуючы добраму догляду маюць сярэднюю ўкормленасць.

Камсамольцы калгаса «Сцяг Леніна» (комсорг В. Протчанка) парашылі засеяць сваім насеннем 0,30 гектара агародных культур у фонд абароны. Яны сабралі насенне і прыступілі да апрацоўкі гароду. Па ініцыятыве камсамольцаў у калгасным садзе пасаджан адзін гектар клубнікі. Добра тут пастаўлена і палітмасавая работа сярод моладзі.

І. ХВОШЧАНКА.

За хуткі пуск завода

Завод быў пабудаваны ў годы сталінскіх пяцігодак. Рабочыя ганарыліся яго велізарнымі карпусамі, светлымі і ўтульнымі дамамі рабочага пасёлка.

Акупіраваўшы Беларусь, гітлераўскія бандыты ператварылі цэхі і двор завода ў страшэнны лагер смерці. Тэрыторыя завода была абгароджана некалькімі радамі калючага дроту. 70.000 ваеннапалонных сагналі немцы ў гэты лагер. Ад жудасных катаванняў і голаду пакутнай смерцю загінула больш 24.000 чалавек—рускіх, беларусаў, украінцаў. Штодзённа ад катаванняў і голаду паміралі да 100—150 чалавек. Трупы не ўбіраліся на некалькі дзён. Тэрыторыю цудоўнага заводскага сквера немцы ператварылі ў могілкі. Вось яны — тры велізарныя курганы, якія клічуць да помсты.

Тут загінула і нямала рабочых завода. Забойствы совецкіх людзей працягваліся літаральна да апошніх дзён, калі гітлераўскія бандыты вымушаны былі ўцякаць пад ударамі наступаючай Чырвонай Арміі.

Адступаючы фашысцкія грамілы зрабілі яшчэ адно злачынства. Яны ўзарвалі ўсе карпусы завода, спалілі пасёлак.

З вызваленнем раёна ад нямецка-фашысцкіх акупантаў на заводзе пачаліся аднаўленчыя работы. Ад раніцы да позняга вечара не спыняецца работа. Пабудаваны ўжо сцены сыравіннага цэха, сталовай. Ачышчаюцца астатнія цэхі. Тысячы тон каменя, цэглы і шчэбня вывезены з карпусоў завода. З-пад руін выцягнута ўцалеўшае абсталяванне, якое тут-жа на месцы аднаўляецца.

Штодзённа на завод прыходзяць новыя рабочыя, якія актыўна ўключаюцца ў аднаўленчыя работы. Калектыў прадпрыемства спаборнічае за датэрміновае заканчэнне будаўніцтва і пуск завода.

В. ЧУМАКОЎ.

Лесавозы для Беларусі

Да вайны на нарыхтоўках лесу ў леспрамгасах і мехлеспунктах нашай рэспублікі было занята многа машын і механізмаў. З году ў год аўтапарк павялічваўся.

Нямецка-фашысцкія акупанты разбурылі народную гаспадарку БССР, абрабавалі прадпрыемствы лясной прамысловасці. За час, прайшоўшы пасля выгнання немцаў, у вызваленых раёнах БССР арганізаваны ўжо дзесяткі леспрамгасаў. Лясная прамысловасць пачынае атрымліваць тэхнічнае аснашчэнне, машыны. Днямі Наркамлес БССР атрымаў 25 новых аўтамашын-лесавозаў. З гэтай колькасці 10 лесавозаў будуць накіраваны ў леспрамгасы Магілеўскай вобласці, 8—у Палескую вобласць, астатнія—у Гомельскую і Віцебскую вобласці. Гэта ўжо другая партыя машын. У першы раз Наркамлес атрымаў 8 лесавозаў.

ПЕРШАЯ ПРАДУКЦЫЯ ПЛОДАВІНЗАВОДА

СВЯЦІЛАВІЧЫ. (Па тэлефону ад нашага кар.). Паспяхова ідзе аднаўленне Рэчкаўскага плодавінзавода. У парадак прыведзены галоўны корпус, ідзе збор тары. Завод выпусціў першую прадукцыю: 1.000 літраў морсу і 230 літраў сіропу.

Пасля правядзення загатовак ягад і пладоў завод пачне выпускаць плодаягадныя віны і сокі.

Павышаюць тэмпы здабычы торфу

УВАРАВІЧЫ, 22 мая. (БЕЛТА). Калектыў торфарцелі «Старая Беліца», узяўшы на сябе рад павышаных абавязацельстваў у адказ на першамайскі загад таварыша Сталіна, з кожным днём павялічвае тэмпы здабычы торфу.

Шырока разгорнутае спаборніцтва садзейнічае высокай прадукцыйнасці працы асобных сезоннікаў. Усе члены брыгад Глазава, Сазонава і Хахлова штодзённа перавыконваюць дзённыя нормы на 30 процантаў. У арцелі ўжо здабыта 500 тыс. цэглін торфу.

Сяўбу правялі ў сціслыя тэрміны

На пяць дзён раней вызначага тэрміну закончыў сяўбу калгас імені Леніна (старшыня тав. Лагвіновіч), Брагінскага раёна. Калгас засеяў звыш плана пяць гектараў зернавых у фонд абароны Радзімы. Лепшыя паказчыкі на палявых работах далі калгаснікі І. Данчанка, К. Данчанка і К. Сідарок. Сяўба праведзена на высокім агратэхнічным узроўні.

Пабудавана 110 новых дамоў

Немцы спалілі вёску Глушкавічы (Палеская вобласць). З прыходам Чырвонай Арміі пачалося аднаўленне паселішча. Кожны дзень на папялішчах вырастаюць новыя дамы. Пабудаваны ўжо 110 дамоў, калгасная кузня і адзін гаспадарчы будынак.

Калгаснікі-будаўнікі разгарнулі спаборніцтва на хутчэйшую адбудову вёскі.

ПРУДЫ ДЛЯ РАЗВЯДЗЕННЯ РЫБЫ

У калгасах імені Маленкова (старшыня тав. Жалезка) і «Чырвоная Беларусь» (старшыня тав. Леўчанка), Рэчыцкага раёна, закончана пабудова прудоў для развядзення рыбы агульнай плошчаю ў 11 гектараў. У хуткім часе калгасы атрымаюць малькоў карпа для развядзення ў сваіх прудах.

КАШТОЎНАЯ ІНІЦЫЯТЫВА ШКОЛЬНІКАЎ

ХОЦІМСК. (Наш кар.). Піонеры і школьнікі Бярозкаўскай сярэдняй школы рашылі дапамагчы калгасу ў аднаўленні птушкаводства. 220 школьнікаў абавязаліся вырасціць для калгаснай птушкафермы 220 гусей, качак і столькі-ж курэй.

Шырока разгарнуць фізкультурную работу

Спартыўныя дасягненні фізкультурнікаў Савецкай Беларусі да Айчыннай вайны былі агульнавядомы. Яны не раз удзельнічалі ва ўсесаюзных спаборніцтвах і дабіваліся добрых паказальнікаў. У Беларусі мелася вышэйшая навучальная спартыўная ўстанова — Інстытут фізічнай культуры.

Калі пачалася Айчынная вайна, увесь наш фізкультурны актыў пайшоў у рады Чырвонай Арміі. За праяўленую храбрасць, мужнасць і знаходлівасць у баях з нямецкімі акупантамі многія беларускія фізкультурнікі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі Савецкага Саюза. Высокае званне Героя Савецкага Саюза атрымаў тав. Н. Ф. Ішуцін—адзін з лепшых стралкоў-спартсменаў, былы актыўны работнік Мінскага гарадскога камітэта па справах фізкультуры і спорта. Ордэнам Чырвонага Сцягу ўзнагароджан былы загадчык кафедрай інстытута фізкультуры тав. Н. Н. Сарокін, узнагароджаны ордэнамі нашы фізкультурнікі тт. Цыбульскі, Ігнаценка, Левін, Нікалаенак і многія другія.

Цяпер перад намі стаіць баявая задача—як мага хутчэй аднавіць фізкультурную работу ў БССР, стварыць фізкультурныя калектывы пры ўсіх сельскіх і гарадскіх камсамольскіх арганізацыях, пабудаваць спартыўныя пляцоўкі, ваенна-гімнастычныя гарадкі ва ўсіх раённых цэнтрах і пры сярэдніх і няпоўных сярэдніх школах. Трэба аднавіць гарадскія стадыёны і дамы фізкультуры, як і раней зрабіць іх любімым месцам для адпачынку і спартыўнага выхавання.

У аснову работы фізкультурнага калектыва трэба пакласці ваенна-прыкладныя элементы спорту. Гімнастыка, лёгкая атлётыка, плаванне, падрыхтоўка да рукапашнага бою, ваенізіраваныя паходы, удзел у кросах—усё гэта павінна садзейнічаць падрыхтоўцы нашай моладзі ў рады Чырвонай Арміі.

Зразумела, што нельга думаць аб добра пастаўленай фізкультурнай рабоце без падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў. Правільна зрабіла добраахвотнае спартыўнае таварыства «Працоўныя рэзервы» (старшыня таварыства тав. Хасін), якое рыхтуе спецыяльны 10-дзённы збор. На гэтым зборы будуць падрыхтаваны 45 інструктароў.

Вельмі важнае значэнне мае падрыхтоўка кадраў інструктароў для сельскіх калектываў фізкультуры.

З 28 мая па 11 чэрвеня будзе праведзены летні лёгка-атлетычны прафсаюзна-камсамольскі крос. Падрыхтоўка да кроса пачалася ва ўсіх вызваленых гарадах і раёнах рэспублікі. Не дрэнна рыхтуюцца да кроса ў гомельскіх 6-й і 10-й школах, у рачным тэхнікуме.

ЦК ЛКСМБ за апошні час прыняў рад пастаноў па разгортванню фізкультурнай работы. Задача ўсіх абласных, гарадскіх і раённых камсамольскіх арганізацый і калектываў па справах фізкультуры і спорта—па-баявому выканаць гэтыя пастановы.

В. ЛЕОНЦЬЕУ,
в. а. Старшыні Камітэта па справах фізкультуры і спорта пры СНК БССР.

В. І. Сырамалотаў—былы партызан Хойніцкага раёна. Ён знішчыў 7 эшалонаў з войскамі і тэхнікай ворага. Цяпер т. Сырамалотаў вылучан на кіруючую работу.

Фото **І. Дыніна.**

М. ТАНК

Клінок казака

Казак гнаў каня,
Казак даганяў
Праклятага ворага-немца,
Ды куляю злой,
Гадзінай ліхой,
Быў ранены ў самае сэрца.

Ён паў на пясок,
А востры клінок
Адкінуў рукою заўзята,
Як выцягам хацеў
На смерці яшчэ
Дастаць їм да снежных
Карпатаў.

І воран-крумкач
Не смеў казака
Будзіць у даліне шырокай,
Дзе толькі звінеў,
Дзе толькі шумеў
Пад ветрам кавыль адзінокі.

Адно вараны
Пытаў з над Дзвіны
Дарогі да роднага дому
І рагатне каня
Пачулі да дня
Казакі з-за сіняга Дону.

Пачулі, прышлі,
Курган узвялі
На вечную памяць, над
братам...

І зноў у руках
Клінок казака
Над ворагам свішча расплатай.

Адважны сувязіст

Не першы раз даводзіцца ваяваць Сафрону Іванавічу Фядотаву. Прымаў ён удзел у грамадзянскай вайне, гнаў нямецкіх акупантаў са сваёй роднай Беларусі ў 1918 годзе. Удзельнічаў у вызваленчым паходзе 1939 года, а зараз вось ужо трэці год змагаецца з нямецкім зверам.

Старшы тэлефаніст батарэі сяржант Сафрон Фядотаў аддае ўсе сілы для хутчэйшага разгрому ворага, для хутчэйшага вызвалення Савецкай Беларусі з-пад прыгнёту фашысцкіх драпежнікаў.

Фядотаў сумленна выконвае свае абавязкі перад Радзімай. Не раз даводзілася яму аднаўляць парывы тэлефоннай лініі, аднаўляць у тыя хвіліны, калі навокал усё кіпіць ад гарматных разрываў.

Вось і зараз. Пяхота атакуе вёску, якую немцы ператварылі ў моцны вузел супраціўлення. Батарэя, дзе працуе сувязістам Фядотаў, падтрымлівае сваім агнём чырвоных стралкоў.

Ад назіральнага пункта да агнявой пазіцыі цягнецца дрот. Абавязак Фядотава — падтрымліваць беспярэрпынную сувязь, падтрымліваць так, каб гэтая сувязь не прыпынялася ні на хвіліну, і камандзір мог карэктываваць агонь сваіх гармат.

Фядотаў толькі што вярнуўся з лініі, якую ён рамантаваў пад агнём. Стомлены, запацелы ён прысеў, каб крыху адпачыць. Але...

— «Сасна», «сасна»!—надрываўся каля трубкі тэлефаніст. «Сасна» не адклікалася. Тэлефаніст дзьмуў у трубку, трос яе, але нічога не дапамагала.

— Што, зноў парыў?—запытаў Фядотаў.

— Так, таварыш сяржант, парыў.

Фядотаў устаў і зноў пайшоў туды, дзе на кожным кроку яго падсцерагала смерць.

17 парываў дроту ліквідаваў у гэтым баю сяржант Фядотаў. Дзякуючы яго самаадданасці, камандзір мог своечасова накіроўваць агонь па ворагу і трапна біць па цэлях.

Немцы выбіты з вёскі. У гэтым заслуга і адважнага, мужнага сувязіста-беларуса Сафрона Фядотава.

Лейтэнант Л. САСІМОВІЧ.
ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ.

Дзень у аднэўленай школе

Школьны дзень пачаўся. Сёмы клас «Б». Урок геаграфіі. Ля фізічнай карты Еўропы вучань Жукаў. Падрабязна і грунтоўна расказвае ён аб прыродных умовах і народнай гаспадарцы Украіны, аб вялікіх багацыях гэтай рэспублікі:

— Значэнне Савецкай Украіны ў агульнай гаспадарцы Савецкага Саюза—велізарнае. Украіна багата каменным вуглем, жалезам, на яе багатай зямлі добра растуць пшаніца, ячмень, цукровыя буракі, табак.

Настаўніца Марыя Вятошкіна ўважліва праслухоўвае вучня, дае да яго расказа рад падрабязнасцей і потым пераходзіць да новай тэмы.

У другім класе ідзе ўрок рускай літаратуры. Вучні задаюць пытанні, слухаюць твор вялікага Пушкіна «Медный всадник».

Вопытны педагог Сяргей Уладзіміравіч Уладзіміраў расказвае дзецям аб цудоўным Ленінградзе, аб магутным горадзе-герої.

Такую-ж любоў да вывучэмага прадмета, да мацеры-Радзімы прывівае вучням і настаўніца беларускай мовы Е. Майсеенка.

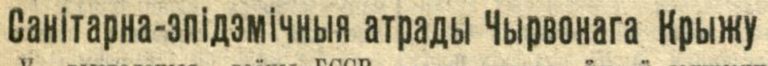
Урокі прайшлі. Школьны дзень закончан. Дырэктар школы Н. А. Канавалава праходзіць па класах. У іх светла, утульна.

— А што тут было яшчэ нядаўна, цяжка сабе ўявіць. —І яна ўспамінае, як у снежні мінулага года ў гэтым памяшканні было ўсё разбурана, пуста, халодна.

Настаўнікі, а сумесна з імі і многія бацькі, узяліся за аднаўленне Новабеліцкай школы. Асабліва актыўны ўдзел у гэтым прыняла маці вучня Анастасія Каваленка. З дапамогай настаўнікаў быў абсталяваны піонерскі пакой.

Зараз школа рыхтуецца да іспытаў. Гэтым жыве кожны вучань, кожны настаўнік.

А. ГАСКІНА.

Санітарна-эпідэмічныя атрады Чырвонага Крыжу

У вызваленыя раёны БССР прыбываюць 8 санітарна-эпідэмічных атрадаў Чырвонага Крыжу. Кожны з атрадаў мае лабараторыю, патрэбную колькасць медыкаментаў, і здольны разгарнуць стацыянар на 15 ложкаў.

Атрады выязджаюць з Масквы на аўтамашынах і на працягу 6-ці месяцаў наведаюць розныя раёны. На гэтыя атрады ўскладзена задача — дапамагчы канчаткова знішчыць сляды прабывання нямецкіх захопнікаў, якія, як гэта паведамлялася ўжо ў дакуменце Надзвычайнай камісіі, распаўсюджвалі сярод насельніцтва інфекцыйныя хваробы.

На ўрачэбны персанал гэтых атрадаў ускладзена задача абследваць крыніцы водазабеспячэння, дабіцца ачысткі і рамонту студняў, правесці санітарнае абследванне населеных пунктаў, двароў, правядзенне санітарнай апрацоўкі, прафілактычных прывівак і інш.

Сын народа

Ужо вясной 1942 года вакол вясковага актывіста Паўла Іванавіча згуртавалася каля пяцідзесяці чалавек. Яны прышлі ў лес з розных вёсак, але для адной мэты — біць немца.

— Назавем свой атрад «Перамога»,—прапанаваў Павел Іванавіч. —І няхай перамога будзе нашым спадарожнікам да канца вайны.

— За перамогу!—дружна адказалі сябры. З гэтага часу для іх пачалося новае жыццё. Паступова рос атрад, накапляўся вопыт, мужалі, загартоўваліся людзі. Пра «Перамогу» разносілася слава. Вёскі пераходзілі ў рукі партызан. Немцы і паліцэйскія разбягаліся, як напалоханыя куры. Павел Іванавіч адважна вялікую тэрыторыю, і ў партызанскім краю ўстанавіў савецкія парадкі.

Сёння гэты край значна пашырыўся, умацаваўся. Не пазнаць цяпер і партызанскія войскі, якімі камандуе 42-гадовы беларус. З аднаго атрада вырасла цэлае злучэнне. Партызаны ўзброіліся нямецкай баявой тэхнікай, навучыліся без промаху біць ворага.

Павел Іванавіч карыстаецца шырокай папулярнасцю не толькі сярод партызан, але і сярод усяго насельніцтва. Імя яго вядома ўсёй вобласці. Сяляне мараць пагутарыць з праслаўленым важаком. Дзеці гуляюць у «вайну» і хочуць быць такімі-ж бясстрашнымі, як ён. Цэлыя вёскі, не ўваходзячы ў партызанскую зону, арганізавана дастаўляюць да яго атрадаў усё патрэбнае, дзеляцца з народнымі мсціўцамі чым могуць.

Народ верыць Паўлу Іванавічу. Ён бачыць у гэтым нізенькім, каранастым мужчыне адданага сына Радзімы, стойкага барацьбіта, свайго вернага абаронцу, які не пойдзе ні на якія кампрамісы і за народныя інтарэсы гатоў аддаць сваё жыццё.

— Калі вораг не заб'еш, ён заб'е цябе,—часта гаворыць свалім воінам камандзір.—Немца трэба біць бязлітасна.

Партызаны лічаць для сябе вялікім шчасцем хадзіць у бой пад камандаваннем Паўла Іванавіча. Сваім геройствам і адвагай ён натхняе байцоў на подвігі, вучыць пагарджаць смерцю і дабівацца перамогі. Ніхто не забыў і не забудзе мая месяца 1943 года. У цёплы сонечны дзень адбылася жорсткая схватка з ворагам. Перавага была на баку немцаў і ставіла партызан у нявыгадныя ўмовы. Павел Іванавіч не хацеў прайграць сражэнне і прыкладаў усе свае сілы, усё стараннe, каб забяспечыць поспех.

Раптам штосьці пякучае прапізала яго грудзі. Ён пахіснуўся, сціснуў зубы, але прамаўчаў, не падаўшы выгляду, і працягваў камандаваць.

— Таварыш камандзір, вы-ж паранены,—сказаў баец, заўважыўшы кроў на старэнькай салдацкай шынелі.

— Няпраўда! — разлаваўся камандзір. —Наперад, у атаку!

Немцы былі змяты. Толькі пасля бою, страціўшага прытомнасць Паўла Іванавіча адвезлі ў шпіталь.

Колькі разоў акупанты імкнуліся разбіць партызан. Яны пускалі мноства карнікаў, бамбілі вёскі, пагражалі расстраламі. Але нішто не ўздзейнічала. Партызаны Паўла Іванавіча былі нязломнымі і па-ранейшаму застаюцца быльмом на вачах нямецкага камандавання.

Нядаўна сяляне прыслалі ў штаб Паўла Іванавіча свайго пасланца, які паведаміў, што немцы рыхтуюць на партызан аблаву і ў яго родную вёску чакаецца прыезд гітлераўцаў.

— Добра, — сказаў камандзір. —Перадай сялянам няхай рыхтуюцца. Мы іх сустрэнем...

Трэцяга красавіка на світанні Павел Іванавіч з атрадамі імені Суворава і імені Будзённага ўпэўнена падышлі да гарнізона О. і пачалі штурм. Раптоўнасць нападу дэзарганізавала варожыя рады. Партызаны ўварваліся ў гарнізон і поўнасцю яго знішчылі. З састава гарнізона 31 гітлеравец забіты і 28 узяты ў палон. Захоплены трафеі: 2 гарматы, 2 батальённыя мінамёты, 2 станковых і 5 ручных кулямётаў, 20 вінтовак, 40.000 патронаў і многа спарады.

— Вось ім аблава,—жартаваў з сялянамі Павел Іванавіч. —Такі лёс чакае ўсіх, хто прыдзе ў наш край.

Сцяпан М.,
Януб К.

Баранавіцкая вобласць.
(Нашы спец. карэспандэнты).

Партызанскі шпіталь

Гэты шпіталь не находзіць на звычайны. Ды і знаходзіцца ён у незвычайнай абстаноўцы. Тут няма вялікага намяшкання, няма вялікіх палат.

Гэта партызанскі шпіталь. Ён знаходзіцца ў густым лесе, у тылу ворага, там дзе жывуць і змагаюцца нашы слаўныя народныя мсціўцы. Пад шпіталь адведзена некалькі лепшых зямлянак. Яны абсталяваны з найбольшым камфортам. Усё тое, што магчыма зрабіць для лепшага дабрабыту параненых і хворых партызан, — тут зроблена. Зямлянкі прасторныя, светлыя, чыстыя, многа свежага паветра. Ложкі засцелены чыстай бялізнай, якая часта мяняецца.

Урач тав. С.—арганізатар гэтага шпіталя — прыкладу многа намаганняў для таго, каб паскорыць працэс лячэння, палепшыць становішча параненых. Цяпер у шпіталі ёсць зубны ўрач, фельчар і сёстры.

Новыя газеты ў падполлі

Пачалі выходзіць новыя газеты ў Баранавіцкай і Беластоцкай абласцях. Самі назвы газет гавораць аб іх мэтанакіраванасці. Так, у Любчанскім раёне выдаецца газета «Смерць фашызму», у Іўеўскім—«Мсціцель», у Дзятлавіцкім—«Знамя свабоды» і ў Зельвінскім—«За Совецкую Беларусь».

Новыя газеты клічуць народ на помсту нямецкім катам, на барацьбу за Совецкую Беларусь.

Вялікі попыт на кнігу

Штомінутна адчыняюцца дзверы і ў пакой адзін за адным уваходзяць наведвальнікі. Яны розныя па ўзросту, але іх аб'ядноўвае адно: вялікая любоў да кнігі.

— Ці ёсць што-небудзь для дзяцей?—задае пытанне 10-гадовая Люба Шыраева.

Бібліятэкарша бярэ з паліцы некалькі кніг і прапануе іх юнаму чытачу.

Любу Шыраеву змяняе Валодзя Манкевіч—вучань другога класа чыгуначнай школы. Ён бярэ чытаць «Рабінзона Крузо». Мікалая Палякова цікавіць кніга аб партызанах. Яўгеній Афанасьеў просіць аповесць Нікалая Астроўскага «Як гартавалася сталь». Настаўнік Лобаў цікавіцца рускай класікай.

І так увесь дзень. З раніцы і да вечара ў невялікі пакой па Пралетарскай вуліцы (Навабеліцкі раён Гомеля), дзе знаходзіцца бібліятэка, заходзяць чытачы.

Днямі ў бібліятэку зайшоў старшы лейтэнант Баграш. Ён рыхтуе ваенна-гістарычную выстаўку, і яму патрэбны выказванні рускіх палкаводцаў аб вайне.

Бібліятэка адкрылася некалькі месяцаў таму назад. За кароткі час зроблена вялікая работа. Літаратура размеркавана па аддзелах. Ёсць ужо звыш 300 чытачоў.

Бібліятэка перыядычна арганізоўвае выстаўкі на актуальныя тэмы.

А. ЭПШТЭЙН.

Падрыхтоўка да адкрыцця ўстаноў аховы здароўя для дзяцей

Наркомасветы і Наркамат аховы здароўя Беларусі вядуць падрыхтоўку да адкрыцця дзіцячых здраўніц у вызваленых раёнах рэспублікі. Праводзіцца рамонт і абсталяванне памяшканняў. Ствараюцца камісіі па адбору дзяцей у здраўніцы, падбіраюцца кадры.

У дзіцячых санаторыі, дамы адпачынку, на аздаравіцельныя пляцоўкі і ў піонерскія лагеры ў гэтым годзе будзе накіравана звыш 17 тысяч дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту, у тым ліку у піонерскіх лагерах будуць адпачываць 5.000 дзяцей, на аздаравіцельных пляцоўках — 9.200.

Дзеці франтавікоў і партызан будуць накіроўвацца ў здраўніцы ў першую чаргу. 40 процантаў пуцёвак будзе прадастаўлена бясплатна.

Гастролі тэатра лялек

СВЯЦІЛАВІЧЫ. (Па тэлефону ад нашага кар.). Маладзёжная брыгада Дзяржаўнага тэатра лялек БССР (кіраўнік брыгады Вольга Лазарэвіч) прыехала на гастролі ў раён. Пасля двух спектакляў, якія былі даны ў Свяцілавічах, брыгада цяпер абслугоўвае калгасы раёна. Для дзяцей калгаснікаў ужо дано 10 спектакляў, якія прайшлі з вялікім поспехам.

Па раёнах рэспублікі

СВЯЦІЛАВІЧЫ. У раёне адкрыўся новы дзіцячы дом для дзяцей, бацькі якіх загінулі на франтах Айчыннай вайны. У ім будзе выхоўвацца 100 сірот.

* * *

КРАСНАПОЛЛЕ. Вучні і педагогі Палужскай сярэдняй школы абсталявалі прышкольны ўчастак. У вольны ад заняткаў час вучні старанна працуюць у полі. За кароткі час яны ўзаралі чатыры гектары, засеяўшы іх ячменем і бульбай. Насенне вучні сабралі з сваіх асабістых запасаў.

* * *

У Гомелі і Рэчыцы адкрыліся новыя школы фабрычна-заводскага абучэння па падрыхтоўцы кваліфікаваных рабочых для прадпрыемстваў Наркамлеса БССР. У школах навучаецца 1.000 чалавек.

Міжнародная інфармацыя

ПРЫБЫЦЦЁ КАРАВАНА АНГЛІЙСКІХ СУДНАЎ У СССР

ЛОНДАН, 20 мая. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што адзін з самых вялікіх караванаў суднаў удачна прыбыў з Англіі ў СССР. Караван суправаджалі эскартныя ваенныя караблі брытанскага флота. У саставе канвоя знаходзіўся эскартны авіяносец.

Па паведамленню марскога міністэрства варожыя падводныя лодкі і авіяцыя 12 дзён прадпрымалі атакі супроць каравана. У часе аперацый былі патоплены дзве варожыя падводныя лодкі, магчыма патоплены яшчэ дзве і нанесены пашкоджанні некалькім германскім падводным лодкам. Збіта два самалёты праціўніка.

У ходзе аперацый праціўнікам быў тарпедзіраван і патоплен англійскі эскадраны мінаносец «Махрата». Авіяцыя саюзнікаў не страціла ні аднаго самалёта.

ДЗЕЯННІ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ

ЛОНДАН, 22 мая. (ТАСС). Па паведамленню агенцтва Рэйтэр, не гледзячы на суцэльную воблачнасць, якая закрывае французскае і бельгійскае ўзбярэжжа, на працягу ўсяго дня 21 мая праз Ла-Манш беспярэрыўнымі хвалямі накіроўваліся самалёты, якія апэрыравалі супроць чыгуначных аб'ектаў і германскіх аэрадромаў у Паўночнай Францыі. Адначасова амерыканская авіяцыя атакавала германскія ваенныя аб'екты ў раёне Па-дэ-Кале і ва многіх раёнах Паўночна-Заходняй, Цэнтральнай і Усходняй Германіі.

Англійскае міністэрства авіяцыі паведаміла, што, па даных аэрафотаздымак, бамбардыроўка англійскай авіяцыяй горада Эсен у ноч з 26 на 27 красавіка нанесла пашкоджанні амаль палове заводаў Крупа. Папярэлі ўсе вялікія будынкі.

У ноч на 22 мая самалёты англійскай бамбардыровачнай авіяцыі зрабілі жорсткі налёт на Дуісбург—вялікі германскі камунікацыйны цэнтр пры зліцці Рэйна і Рура. Бамбардыроўцы падвергліся таксама аб'екты ў Гановеры (Германія) і аэрадром у Бельгіі.

З гэтай аперацыі на свае базы не вярнулася 30 англійскіх самалётаў.

ВАЕННА-ПАВЕТРАНЫЯ СІЛЫ АМЕРЫКАНСКАЙ АРМІІ

ВАШЫНГТОН, 19 мая. (ТАСС). Камандуючы ваенна-паветранымі сіламі амерыканскай арміі генерал Арнольд паведаміў прадстаўнікам друку, што ваенна-паветраныя сілы амерыканскай арміі налічваюць зараз 2.300 тыс. чалавек.

За час вайны амерыканская авіяцыя збіла ў паветраных баях 16.510 самалётаў праціўніка. На зямлі знішчана 3.664 і пашкоджана 1.432 машыны. Амерыканская армейская авіяцыя страціла 5.718 баявых самалётаў у паветраных баях і 236 на зямлі.

Генерал Арнольд заявіў, што амерыканская авіяцыя мае дастатковую колькасць самалётаў, каманд і матэрыялаў для таго, каб весці наступленне з максімальнай сілай.

Ваенныя дзеянні ў Італіі

АЛЖЫР, 21 мая. (ТАСС). Штаб войск саюзнікаў у Італіі аб'явіў аб узяцці часцямі амерыканскай 5-й арміі горада Фондзі (на паўночны захад ад Гаэта).

Пасля захопу Фондзі нямецкім войскам, якія знаходзяцца ў прыбярэжным раёне, на поўдзень ад дарогі Формія—Фондзі, застаецца адзін шлях адступлення—па Апіевай дарозе праз Понцінскія балоты каля Терачына.

Скрыжаванне дарог з Ітры і з Фондзі ў Піко падвяргаецца атакам французскіх часцей. Гэты трохкутнік зацісну з двух бакоў, і немцы вялі там сёння раніцой безнадзейныя баі, намагаючыся адвесці з гэтага раёна свае асноўныя сілы і матэрыяльную частку. Ваенныя аглядальнікі лічаць, што захоп саюзнымі войскамі Гаэты, Ітры і Санта Оліва маюць важнае значэнне для палепшання камунікацый саюзных войск. Гэтыя поспехі значна пагоршылі становішча немцаў.

У выпадку захопу Піко нямецкія войскі будуць разрэзаны надвое, што поўнасцю дэзарганізуе сістэму «лініі Гітлера».

ЛОНДАН, 22 мая. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што войскі саюзнікаў працягваюць жорсткія баі за авалоданне «лініяй Гітлера». Войскі англійскай 8-й арміі на ўсім сваім фронце сустракаюць упорнае супраціўленне праціўніка.

На прыбярэжным участку фронта амерыканскія войскі занялі Монтэ-сан Біаджо (на захад ад Фондзі).

АЛЖЫР, 22 мая. (ТАСС). Па апошніх вестках, авангардныя часці амерыканскіх войск дасягнулі Терачына (узбярэжжа заліва Гаэта). Праціўнік аказаў слабае супраціўленне.

На захад ад Касіно войскі саюзнікаў дасягнулі ваколіц Понтэкорво і затым працягвалі прасоўвацца ў глыбіню абарончай «лініі Гітлера» ў даліне Ліры. Дарога Піко—Понтекорво перарэзана.

Авіяцыя саюзнікаў наносіла жорсткія ўдары па скапленнях войск праціўніка і яго ваенных аб'ектах.

Заява прафесара Оскара Ланге

Амерыканскі прафесар пан Оскар Ланге, які знаходзіцца ў сучасны момант у Маскве, зрабіў 21 мая г. г. прадстаўніку ТАСС наступную заяву:

«Я прыбыў па запрашэнню Саюза польскіх патрыётаў, каб наведаць польскую армію ў СССР і азнаёміцца са становішчам палякаў у гэтай краіне. Я дзейнічаю як прыватны амерыканскі грамадзянін і нікога, апрача сябе, не прадстаўляю. Маё вывучэнне заключаецца ў асабістых гутарках з польскімі дзеячамі ў СССР, наведванні арміі, польскіх школ і дзіцячых дамоў. Я наведаў таксама Маршала Сталіна і пана Молатава.

У часе майго прабывання ў арміі я меў больш пятнаццаці неафіцыйных сустрэч з салдатамі. Я гаварыў з салдатамі аб іх ідэях адносна будучыні Польшчы. Гэтыя гутаркі далі мне матэрыял, які я выкарыстаю пасля свайго звароту ў Злучаныя Штаты.

У часе майго наведання Маршала Сталіна я гаварыў аб маіх уражаннях аб польскай арміі і аб становішчы палякаў у СССР. Маршал Сталін сказаў, што Польшча будзе адыгрываць даволі важную ролю ў Еўропе. Ён заявіў, што ў інтарэсах Совецкага Саюза, каб Польшча была моцнай.

Я хачу выказаць падзяку пану Молатаву за яго гасціннасць у часе майго прабывання ў СССР, майму старому сябру Вандзе Васілеўскай за сардэчны прыём, аказаны мне ёй і саюзам польскіх патрыётаў, а таксама генералу Берлінгу за яго гасціннасць у часе майго прабывання ў польскай арміі ў СССР. Я дзякую афіцэрам, салдат і жанчын-ваеннаслужачых польскай арміі за іх сардэчны прыём. Жадаю ім поспехаў у баю і хуткай перамогі над агульным ворагам Злучаных Штатаў, Совецкага Саюза і Польшчы». (ТАСС).

Да раскрыцця тайнай прафашысцкай арганізацыі ў Турцыі

СТАМБУЛ, 20 мая. (ТАСС). Газеты паведамляюць аб вобыску, зробленым турэцкай паліцыяй у Ніхаль Атсыза, Огуз Тюркана і Зекі Веліда—главары раскрытай днямі прафашысцкай арганізацыі.

Захопленыя пры вобысках дакументы сведчаць аб тым, што кіраўнікі панцюркісцкай арганізацыі падрыхтавалі праект новай турэцкай «канстытуцыі» на нямецкі лад і загадзя размеркавалі паміж сабой партфелі ў «будучым урадзе». Як зараз высвятляецца, гэта арганізацыя была цесна звязана з немцамі і субсідзіравалася Берлінам. Першыя нумары іх прапагандысцкіх выданняў друкаваліся ў Германіі, а затым пераправяліся адсюль у Турцыю.

Паведамляюць, што пры вобыску на кватэры Атсыза, апрача кода і шыфра, выяўлена яго перапіска з кіраўніцтвам гітлераўскай фашысцкай партыі.

Пасылка балгарскіх часцей у Грэцыю

КАІР, 21 мая. (ТАСС). Асобы, якія прыбылі днямі з Грэцыі, паведамляюць, што за апошнія два тыдні ў акупіраваную Грэцыю прыбылі свежыя балгарскія часці. Новыя балгарскія войскі záўважаны ў Афінах, Салоніках, Патрах, Трыкале і іншых месцах. Чакаецца перакідка паветраным шляхам балгарскіх часцей і на востраў Крыт.

У некаторых месцах балгарскія войскі, якія прыбылі, змянілі адкліканыя германскія гарнізоны і размешчаны ў памяшканнях, дзе раней былі казармы для нямецкіх войск.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00144. АДРАС РЭДАКЦЫІ: г. Гомель, вул. Вароўскага, 10.